ĢENERĀLADVOKĀTES ELEANORAS ŠARPSTONES
[*ELEANOR SHARPSTON*] SECINĀJUMI,
sniegti 2016. gada 21. jūlijā [1]

Lieta C-127/15

Verein für Konsumenteninformation
pret
INKO, Inkasso GmbH

(Oberster Gerichtshof (Augstākā tiesa, Austrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Patērētāju tiesību aizsardzība — Patēriņa kredītlīgumi — Direktīva 2008/48/EK — 3. panta f) punkta interpretācija — Izteiciens "kredīta starpnieks" — Vai aizdevēju vārdā darbojošās parādu piedziņas aģentūras sagatavotie līgumi par samaksu pa daļām ir 2. panta 2. punkta j) apakšpunktā paredzētie "kredītlīgumi, kas attiecas uz esoša parāda maksājumu atlikšanu bez maksas

1. Ja aizdevēji parādu piedziņas aģentam ir devuši norādījumus piedzīt nesamaksātos parādus no aizņēmējiem, kuri nepilda saistības saskaņā ar kredītlīgumu (turpmāk tekstā – "sākotnējais līgums"), piedāvājot tiem slēgt līgumus par atlikto maksājumu, vai šis aģents darbojas kā kredīta starpnieks Direktīvas 2008/48/EK [2] izpratnē? Ja tā ir, vai tā sagatavotās vienošanās procedūras ir ārpus šīs direktīvas piemērošanas jomas, ja par tā pakalpojumu iekasētā maksa nav lielāka, nekā noteikts sākotnējā kredītlīgumā, kas aizņēmējam katrā ziņā ir jāmaksā aizdevējam? Ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) lūdz sniegt norādījumus par patēriņa kredītlīgumus reglamentējošās Direktīvas 2008/48 piemērošanas jomu.

Tiesību akti

Direktīva 2008/48

2. Direktīvai 2008/48 ir vairāki mērķi. Pirmkārt, tās galvenais mērķis ir panākt saskaņotu tiesisko regulējumu vairākās būtiskās jomās, "lai sekmētu pareizi funkcionējoša patēriņa kredītu iekšējā tirgus izveidi" [3], piedāvāt "pietiekamu patērētāju aizsardzību, lai varētu nodrošināt patērētāju uzticību" [4], un "visiem patērētājiem [..] nodrošinātu augstu un līdzvērtīgu viņu interešu aizsardzības līmeni un lai izveidotu īstu iekšējo tirgu" [5]. Otrkārt, kreditoriem būtu jāsniedz patērētājiem informācija, lai garantētu patērētāju aizsardzību pret negodīgu vai maldinošu praksi un lai patērētāji varētu pieņemt lēmumu, zinot visus faktus, nodrošinot, ka patērētāji pirms kredītlīguma noslēgšanas saņem atbilstīgu informāciju, kuru tie var paņemt līdzi un apsvērt, par kredīta nosacījumiem un izmaksām, kā arī par

1 — Oriģinālvaloda – angļu.

2 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 23. aprīļa Direktīva par patēriņa kredītlīgumiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 87/102/EEK (OV 2008, L 133, 66. lpp.) (turpmāk tekstā – "Direktīva"). Direktīva ir grozīta ar Komisijas 2011. gada 14. novembra Direktīvu 2011/90/ES (OV 2011, L 296, 35. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 4. februāra Direktīvu 2014/17/ES (OV 2014, L 60, 34. lpp.); skat. arī tālāk 11. punktu. Ar minētajiem grozījumiem netika mainīts attiecīgo noteikumu formulējums.

3 — Preambulas 7. apsvērums.

4 — Preambulas 8. apsvērums.

5 — Preambulas 9. apsvērums.

viņu saistībām [6]. Treškārt, šīs direktīvas mērķis ir reglamentēt dažus kredīta starpnieku pienākumus un nodrošināt, ka kopumā prasības attiecībā uz informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas, attiecas arī uz viņiem [7]. Ceturtkārt, ar šo direktīvu dalībvalstis tiek mudinātas veikt atbilstīgus pasākumus, "lai veicinātu atbildīgu praksi visos kredīta attiecību posmos, ņemot vērā to kredītu tirgus konkrētās īpatnības. Šie pasākumi var būt, piemēram, patērētāju informēšana un izglītošana, tostarp ar brīdinājumiem par maksājumu saistību nepildīšanas risku un pārlieku apgrūtināšanu ar parādiem" [8].

3. Direktīvas 2008/48 1. pantā norādīts, ka tās mērķis ir saskaņot dažus dalībvalstu normatīvo aktu un administratīvo procedūru aspektus saistībā ar līgumiem, kas attiecas uz patēriņa kredītu.

4. Saskaņā ar Direktīvas 2008/48 2. pantu šo direktīvu piemēro kredītlīgumiem, ja vien tie nav viennozīmīgi izslēgti. 2. panta 2. punktā ir uzskaitīti 12 kredītlīgumu veidi, tai skaitā kredītlīgumi saistībā ar mājokļa un nekustamo īpašumu [9], uz kuriem neattiecas šīs direktīvas darbības joma. Tai skaitā, šo direktīvu nepiemēro:

"f) kredītlīgumiem, kuros nav paredzēti ne procenti, ne citas maksas, un kredītlīgumiem, kuros paredzēts, ka kredīts jāatmaksā trīs mēnešu laikā, un par kuriem tiek prasīta neievērojama samaksa;

[..]

j) kredītlīgumiem, kas attiecas uz esoša parāda maksājumu atlikšanu bez maksas;

[..]."

5. Direktīvas 2008/48 2. panta 6. punktā paredzēts:

"Dalībvalstis var noteikt, ka tikai 1. līdz 4. pantu, 6., 7., 9. pantu, 10. panta 1. punktu, 10. panta 2. punkta a) līdz i) apakšpunktu, l) un r) apakšpunktu, 10. panta 4. punktu, 11., 13., 16. pantu un 18. līdz 32. pantu piemēro kredītlīgumiem, kuros paredzēts, ka kreditors un patērētājs vienojas par kārtību saistībā ar atliktiem maksājumiem vai atmaksas metodēm, ja patērētājs jau nav izpildījis sākotnējā kredītlīguma saistības, ja [10]:

a) šāda kārtība, visticamāk, novērstu iespējamos tiesas procesus par šādu saistību neizpildi; un

b) uz patērētāju tādēļ neattiektos mazāk izdevīgi noteikumi nekā tie, kas noteikti sākotnējā kredītlīgumā.

[..]"

6. Būtiskas ir šādas 3. pantā ietvertās definīcijas:

"a) "patērētājs" ir fiziska persona, kura darījumos, uz ko attiecas [Direktīva 2008/48], darbojas nolūkos, kas nav saistīti ar šīs personas amatu, nodarbošanos vai profesiju;

6 — Preambulas 18. un 19. apsvērums.

7 — Preambulas 13., 16., 17. un 24. apsvērums.

8 — Preambulas 26. apsvērums.

9 — Skat. 2. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu.

10 — 1.–3. pantā aptverts priekšmets, darbības joma un definīcijas (I nodaļa). 7.–4. pantā apskatīta informācija un prakse pirms kredītlīgumu noslēgšanas (II nodaļa). 5. pants par informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas (skat. tālāk 7. un 8. punktu), nav minēts 2. panta 6. punktā. 9. pantā nodrošināts, ka pārrobežu kredītu gadījumā citu dalībvalstu kreditoriem ir pieejamas datubāzes valstī, kur ir izvērtēta patērētāja kredītspēja (III nodaļa). 10., 11., 13., 16. un 18. pantā paredzēti noteikumi par informāciju un tiesībām attiecībā uz kredītlīgumiem (IV nodaļa). 19. pantā regulēta gada procentu likmes aprēķināšana (V nodaļa), bet 20. un 21. pants attiecas uz kreditoriem un kredīta starpniekiem (VI nodaļa). Visbeidzot 22.–28. pantā un 29.–32. pantā attiecīgi minēti īstenošanas pasākumi (VII nodaļa), pārejas noteikumi un nobeiguma noteikumi (VIII nodaļa).

b) "kreditors" ir fiziska vai juridiska persona, kas piešķir vai apsola piešķirt kredītu saskaņā ar savu amatu, nodarbošanos vai profesiju;

c) "kredītlīgums" ir līgums, ar ko kreditors piešķir vai apsola piešķirt patērētājam kredītu atlikta maksājuma, aizdevuma vai citas tamlīdzīgas finansiālas vienošanās veidā; izņemot līgumus par ilglaicīgu pakalpojumu sniegšanu vai tāda paša veida preču piegādi, ja patērētājs maksā par šādiem pakalpojumiem vai precēm līguma noteikumu darbības laikā, maksājot pa daļām;

[..]

f) "kredīta starpnieks" ir fiziska vai juridiska persona, kas nedarbojas kā kreditors un, veicot savus darījumus, uzņēmējdarbību vai profesionālo darbību par maksu, kas var būt naudas veidā vai jebkādā citā finansiālas atlīdzības veidā, par ko noslēgta vienošanās:

   i) iesniedz vai piedāvā kredītlīgumus patērētājiem;

   ii) palīdz patērētājiem, uzņemoties sagatavošanas darbus attiecībā uz kredītlīgumiem, kas nav minēti i) apakšpunktā; vai

   iii) kreditora vārdā slēdz kredītlīgumus ar patērētājiem;

g) "kredīta kopējās izmaksas patērētājam" ir visas izmaksas, tostarp procenti, komisijas nauda, nodokļi un jebkādi citi maksājumi, kas patērētājam jāmaksā saistībā ar kredītlīgumu un kas ir kreditoram zināmi [..]."

7. Direktīvas 2008/48 5. panta 1. punktā noteikta obligātā informācija, kas sniedzama patērētājiem pirms līguma noslēgšanas [11]. Tajā norādīts: "Laikus, pirms patērētājs ir uzņēmies kredītlīguma vai piedāvājuma saistības, kreditors un attiecīgi kredīta starpnieks, balstoties uz kreditora piedāvātajiem kredīta noteikumiem un nosacījumiem un, attiecīgos gadījumos, uz patērētāja paustajām vēlmēm un sniegtajām ziņām, nodrošina patērētāju ar informāciju, kas nepieciešama, lai salīdzinātu dažādus piedāvājumus, pirms pieņem uz informāciju balstītu lēmumu par to, vai slēgt kredītlīgumu. [..]

Attiecīgajā informācijā norāda:

a) kredīta veidu;

b) kreditora identitāti un ģeogrāfisko adresi un attiecīgi iesaistītā kredīta starpnieka identitāti un ģeogrāfisko adresi;

c) kredīta kopsummu un izņemšanas noteikumus;

d) kredītlīguma darbības termiņu;

[..]

l) procentus, ko piemēro maksājumu kavējumu gadījumā, un procedūru to koriģēšanai, un – attiecīgā gadījumā – maksu par saistību nepildīšanu;

m) brīdinājumu par neizdarītu maksājumu sekām;

11 — Šāda informācija ir jāsniedz papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju. Tiek uzskatīts, ka kreditori ir izpildījuši 5. panta 1. punktā paredzēto pienākumu sniegt obligāto informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas, ja šī informācija tiek sniegta, izmantojot Direktīvas 2008/48 II pielikumā minēto Eiropas patēriņa kredīta standartinformāciju. Skat. arī manus secinājumus lietā *Home Credit Slovakia*, C-42/15, EU:C:2016:431, 24.–29. punkts.

[..]."

8. Saskaņā ar 5. panta 6. punktu dalībvalstis nodrošina, ka kreditori un – attiecīgā gadījumā – kredīta starpnieki sniedz atbilstīgus izskaidrojumus patērētājam, lai patērētājs varētu novērtēt, vai piedāvātais kredītlīgums ir pielāgots viņa vajadzībām un finansiālajai situācijai, attiecīgā gadījumā izskaidrojot arī sekas gadījumā, ja patērētājs nepildītu maksājumu saistības [12].

9. Daži īpaši kredīta starpnieku pienākumi ir noteikti ar 21. pantu. Dalībvalstis nodrošina, ka kredīta starpnieks norāda it īpaši to, vai viņš strādā tikai ar vienu vai vairākiem kreditoriem vai arī kā neatkarīgs brokeris [13]. Kredīta starpniekiem arī jāinformē patērētāji par jebkurām maksām, kas maksājamas par viņu pakalpojumiem, un jāpaziņo kreditoriem informācija par šādām maksām [14].

Direktīva 2009/22

10. Direktīvas 2009/22/EK [15] mērķis ir saskaņot dalībvalstu noteikumus, kas attiecas uz lietas ierosināšanu par aizliegumu nolūkā aizsargāt patērētāju kopējās intereses, lai nodrošinātu iekšējā tirgus sekmīgu darbību. Šīs direktīvas darbības joma aptver valsts noteikumu pārkāpumus, kas ietekmē patērētāju kolektīvās intereses, lai īstenotu vienu no šīs direktīvas I pielikumā uzskaitītajām direktīvām [16]. Šajā sarakstā iekļauta Direktīva 87/102/EEK [17], kas tagad ir aizstāta ar Direktīvu 2008/48. "Tiesīgā iestāde" var uzsākt tiesvedību patērētāju kopējās interesēs [18]. "Tiesīgā iestāde" ir definēta kā iestāde vai organizācija, kura ir pienācīgi izveidota saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem un kurai ir leģitīma interese nodrošināt to, ka tiek ievēroti 1. pantā minētie noteikumi [19].

Direktīva 2014/17

11. Direktīvas 2014/17/ES [20] mērķis ir izveidot Savienības mēroga hipotekāro kredītu tirgu ar augstu patērētāju aizsardzības līmeni [21]. Kredīta starpnieks 4. panta 5. punktā ir definēts līdzīgi formulējumam, kas ir izmantots Direktīvas 2008/48 3. panta f) punktā. Ar 11. nodaļas 29.–34. pantu ieviestas dažādas prasības kredīta starpnieku un iecelto pārstāvju uzņēmējdarbības veikšanai un uzraudzībai [22].

12 — 6. pantā ir izklāstītas prasības pirms līguma noslēgšanas sniedzamajai informācijai attiecībā uz dažiem kredītlīgumiem pārtēriņa iespējas veidā un attiecībā uz dažiem īpašiem kredītlīgumiem. 7. pantā ir paredzēts, ka 5. un 6. pantā paredzētie pienākumi neattiecas uz preču piegādātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem, kas rīkojas kā kredīta palīgstarpnieki. Šeit nav būtisks neviens no tiem.

13 — 21. panta a) punkts.

14 — Attiecīgi 21. panta b) un c) punkts.

15 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīva par aizliegumiem saistībā ar patērētāju interešu aizsardzību (OV 2009, L 110, 30. lpp.).

16 — 1. pants.

17 — Padomes 1986. gada 22. decembra Direktīva par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz patēriņa kredītu (OV 1987, L 42, 48. lpp.).

18 — 2. pants.

19 — 3. pants. Šādas struktūras ietver jo īpaši neatkarīgas valsts iestādes, kas atbildīgas par patērētāju interešu aizsardzību, un organizācijas, kuru mērķis (saskaņā ar valsts tiesību aktos noteiktiem kritērijiem) ir aizsargāt šīs intereses.

20 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 4. februāra Direktīva par patērētāju kredītlīgumiem saistībā ar mājokļa nekustamo īpašumu un ar ko groza Direktīvas 2008/48/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (OV 2014, L 60, 34. lpp.).

21 — Preambulas 5.–8. un 15. apsvērums.

22 — Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu neattiecas uz kredītlīgumu saistībā ar mājokļa nekustamo īpašumu. Atbildētāja pamatlietā savos rakstveida apsvērumos tomēr mēģināja atsaukties uz Direktīvu 2014/17.

Valsts tiesību akti

12. Direktīva 2008/48 Austrijā ir ieviesta ar *Verbraucherkreditgesetz* (Patēriņa kredīta likums, turpmāk tekstā – "*VKrG*"). *VKrG* 6. pantā noteikts pienākums sniegt Direktīvas 2008/48 5. pantā paredzēto informāciju pirms līguma noslēgšanas. Šis pienākums arī attiecas uz kredītlīgumiem ar maksājumu atlikšanu vai samaksu pa daļām (*VKrG* 25. pants). Šajā tiesību aktā nav paredzēta ierobežotāka piemērošana, kas piedāvāta ar Direktīvas 2008/48 2. panta 6. punktu.

13. Aizņēmēja saistību nepildīšanas sekas saskaņā ar aizdevumu reglamentētas ar *Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch* (Austrijas Civilkodekss; turpmāk tekstā – "*ABGB*"). 1333. pantā ir norādīts:

"1) Zaudējumus, ko parādnieks radījis savam kreditoram naudas maksājuma kavējuma dēļ, atlīdzina likumisko procentu veidā [..].

2) Līdztekus likumiskajiem procentiem kreditors var prasīt atlīdzināt arī citus parādnieka nesamaksātus un radušos zaudējumus, it īpaši nepieciešamos izdevumus par ārpustiesas piedzīšanas vai atgūšanas pasākumiem, ja tie ir samērīgi ar piedzenamo parādu [23]."

Fakti, tiesvedība un prejudiciālie jautājumi

14. *Verein für Konsumenteninformation* (Vīnes Patērētāju informācijas asociācija, turpmāk tekstā – "*Verein*") ir biedrība, kura ir tiesīga pieprasīt aizlieguma noteikšanu, lai aizsargātu patērētāju kopējās intereses Direktīvas 2009/22 izpratnē. Tā ir uzsākusi tiesvedību par aizliegumu Lincas *INKO, Inkasso GmbH* (turpmāk tekstā – "*Inko*") noslēgt līgumus par maksājumu atlikšanu (turpmāk tekstā – "atmaksas līgums"), par kuru tā iekasē maksu, vispirms nesniedzot patērētājiem informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas saskaņā ar *VKrG* 6. un 25. pantu [24].

15. *Inko* piedāvā aizdevējiem sniegt parādu piedziņas pakalpojumu, ja aizņēmējs nav pildījis saistības saskaņā ar kredītlīgumu. *Inko* aizdevēja vārdā vēršas pie šādiem aizņēmējiem, lai piedāvātu atmaksas līgumu. Aizņēmējam ir dotas trīs dienas, lai izvēlētos – pilnībā samaksāt nesamaksāto parādu vai aizpildīt iepriekš izdrukātu veidlapu (turpmāk tekstā – "līgums par samaksu pa daļām"), kura jāatdod *Inko*. Saskaņā ar šādu līgumu aizņēmējs: i) atzīst, ka nesamaksātais parāds ir maksājams kopā ar izmaksām, kas rodas no viņa maksājuma saistību nepildīšanas saskaņā ar sākotnējo līgumu; ii) piekrīt atmaksas plānam; iii) apņemas samaksāt parādu, veicot ikmēneša maksājumus, un iv) atzīst, ka viņa veiktie maksājumi vispirms jāattiecina uz samaksu *Inko* un pēc tam uz parādu un procentiem aizdevējam. Maksas un procenti (turpmāk tekstā – "piedziņas izmaksas") ir atlīdzība par *Inko* pakalpojumiem.

16. Verein apgalvo, ka, pirms noslēgt šādus līgumus, *Inko* jāsniedz aizņēmējiem informācija pirms līguma noslēgšanas. *Inko* to apstrīd. Tā apgalvo, ka atmaksas līgumus noslēdz aizņēmējs un aizdevējs. *Inko* pati par sevi nav minēto līgumu puse, un tādējādi tai nav pienākuma sniegt nekādu informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas. Katrā ziņā, tā kā *Inko* klientu vārdā noslēgtās vienošanās nerada atlikto maksājumu par atlīdzību, Direktīva 2008/48 neattiecas uz tās darbību.

23 — Likumā noteiktā procentu likme noteikta *ABGB* 1000. panta 1. punktā. Pašlaik tā ir 4 %.

24 — Iesniedzējtiesa lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu norāda, ka strīda summas ir EUR 30 500 un EUR 5500.

17. Iesniedzējtiesa norāda, ka *Verein* nav pierādījusi, ka *Inko* noteiktie procenti un maksa pārsniedz to, kas pienāktos aizdevējiem saskaņā ar Austrijas tiesību aktiem, ja aizdevēji paši bez *Inko* iejaukšanās piekristu pieņemt samaksu pa daļām. Pirmās instances tiesa apmierināja *Verein* prasību. Apelācijas instances tiesa daļēji apmierināja *Inko* apelācijas sūdzību. Abas puses spriedumu pārsūdzēja iesniedzējtiesā, kura vēlas noskaidrot, vai *Inko* vienošanās ietilpst Direktīvas 2008/48 piemērošanas jomā, un tādēļ ir iesniegusi lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par šādiem jautājumiem:

"1) Vai parādu piedziņas aģentūra, kas parādu piedzīšanas darījumos savu klientu vārdā piedāvā viņu parādniekiem slēgt līgumus par samaksu pa daļām, ierēķinot sava darba izdevumus, kurus galu galā maksā [aizņēmēji], darbojas kā "kredīta starpnieks" [Direktīvas 2008/48] 3. panta f) punkta izpratnē?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:

Vai līgums par samaksu pa daļām, ko slēdz par parādu piedziņas aģentūras starpniecību starp [aizņēmēju] un viņa [aizdevēju], ir "maksājumu atlikšana bez maksas" Direktīvas 2008/48 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta izpratnē, ja saskaņā ar šo līgumu [aizņēmējam] ir jāmaksā tikai nesamaksātais parāds, kā arī tādi procenti un izdevumi, kas viņam būtu jāmaksā arī saskaņā ar likumu, proti, arī tad, ja netiktu noslēgts šāds līgums?"

18. Rakstveida apsvērumus ir iesniegušas *Verein*, *Inko*, Francijas, Vācijas un Lietuvas valdības, kā arī Eiropas Komisija. Tiesas sēdē 2016. gada 25. februārī tie paši lietas dalībnieki, izņemot Francijas un Lietuvas valdības, izteica mutvārdu argumentus.

Vērtējums

Sākotnējās piezīmes

19. Pamatlieta attiecas uz *Verein* ierosināto kolektīvo prasību patērētāju vārdā vispārīgi. Tāpēc nav nekāda konkrēta sākotnēja līguma, kas jāpārbauda, un nav nekā, kas norāda, vai uz kādu konkrētu sākotnējo līgumu attiektos vai neattiektos Direktīva 2008/48. Tāpat nav nekādas informācijas par to, vai parādu piedzinēji, piemēram, *Inko*, piegādā preces vai sniedz pakalpojumus, darbojoties kā palīgstarpnieki, kā noteikts Direktīvas 2008/48 7. pantā.

20. Dažādās dalībvalstīs atšķiras gan juridisko procedūru starp aizdevējiem, saistības nepildošiem aizņēmējiem un parādu piedziņas aģentūrām klasifikācija, gan noteikumi, kādus piemēro šīm procedūrām. Nostāja saskaņā ar Austrijas tiesību aktiem nav īsti skaidra. Tā *Verein* norāda, ka tad, ja aizņēmējs noslēdz līgumu par samaksu pa daļām ar parādu piedziņas aģentūru, šī procedūra atceļ viņa saistību nepildīšanu saskaņā ar sākotnējo līgumu, jo viņš vairs nekavē maksājumus. *Inko* nav apskatījusi šo konkrēto jautājumu. Tā uzskata, ka saskaņā ar Austrijas tiesību aktiem parādu piedzinēji nevar uzsākt tiesvedību, lai atgūtu nesamaksātos parādus aizdevēju vārdā. Tie nav parakstījuši sākotnējo līgumu, un tiem ir aizliegts iegūt nesamaksāto parādu saskaņā ar šo līgumu. Saskaņā ar *Inko* norādīto struktūras, kuras piedzen nesamaksātos parādus, darbojas tikai kā aizdevēju pārstāvji.

21. Šie ir valsts tiesību jautājumi, kas ir valsts tiesas pārziņā. Tie nav jāatrisina, lai Tiesa varētu spriest par šo jautājumu, kas attiecas uz to, vai tādi līgumi par samaksu pa daļām kā tie, par kuriem vienojās *Inko*, ir kredītlīgumi Direktīvas 2008/48 izpratnē. Man šķiet, ka šādas vienošanās atbilst definīcijai "kredītlīgums" šīs direktīvas 3. panta c) punktā. Līgums par samaksu pa daļām ir "atliktais maksājums" vai "cita tamlīdzīga finansiāla vienošanās" šī noteikuma izpratnē, jo aizdevējs (saskaņā ar sākotnējo vienošanos) šādā veidā piešķir aizņēmējam papildu vai jaunu kredītu, izmantojot šādas atmaksas procedūras.

22. Detalizētas prasības pirms līguma noslēgšanas sniedzamajai informācijai attiecībā uz kredītlīgumiem pārtēriņa iespējas veidā un par dažiem īpašiem kredītlīgumiem uzskaitītas 6. pantā. Iesniedzējtiesas lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav informācijas par to, vai attiecīgie kredītlīgumi ietilpst šīs normas darbības jomā, un iesniedzējtiesa nav lūgusi norādījumus par šo jautājumu. Tomēr 5. panta noteikumi ir atspoguļoti 6. pantā un mans viedoklis par 5. pantu pēc analoģijas attiecas uz 6. pantu [25].

Pirmais jautājums

23. Ar šo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai uz parādu piedziņas aģentūru, kas aizdevēju vārdā saistības nepildošiem aizņēmējiem par maksu piedāvā vienošanās procedūras par samaksu pa daļām, lai atgūtu nesamaksātos parādus, attiecas kredīta starpnieka definīcija Direktīvas 2008/48 3. panta f) punkta izpratnē.

24. Manuprāt, šī norma attiecas uz parādu piedziņas aģentūru, kas piedāvā šādu pakalpojumu.

25. Pirmkārt, šāda interpretācija pamatota ar 3. panta f) punkta formulējumu [26]. Tajā noteikts, ka jābūt ievērotiem četriem nosacījumiem, lai persona būtu uzskatāma par kredīta starpnieku Direktīvas 2008/48 izpratnē. Attiecīgajai struktūrai ir: i) jābūt fiziskai vai juridiskai personai; ii) nav jādarbojas kā kreditoram; iii) jāveic savi darījumi, uzņēmējdarbība vai profesionālā darbība (un jāsniedz 3. panta f) punkta i)–iii) apakšpunktā minētie pakalpojumi); iv) jāiekasē maksa par saviem pakalpojumiem [27].

26. Faktu pārbaudi atstājot iesniedzējtiesas ziņā, no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu un *Inko* atmaksas līguma veidlapas parauga valsts tiesas lietā izriet, ka *Inko* darbības ir saistītas ar maksājuma līgumu piedāvāšanu aizņēmējiem, kuri nepilda saistības saskaņā ar sākotnējo līgumu. 3. panta f) punktā ietvertas šādas kredīta starpnieku darbības: "i) iesniedz vai piedāvā kredītlīgumus patērētājiem; ii) palīdz patērētājiem, uzņemoties sagatavošanas darbus attiecībā uz kredītlīgumiem, kas nav minēti i) apakšpunktā, vai iii) kreditora vārdā slēdz kredītlīgumus ar patērētājiem". Šis formulējums ir pietiekami plašs, lai aptvertu *Inko* darbību [28].

27. Otrkārt, pēc manām domām, šāda interpretācija ir saskanīga ar Direktīvā 2008/48 noteikto divkāršo mērķi – patērētāju aizsardzību un izveidot īstu iekšējo tirgu [29].

28. Aizdevējiem un attiecīgā gadījumā kredīta starpniekiem tiek pieprasīts 5. panta 1. punktā uzskaitītās pirms līguma noslēgšanas sniedzamās obligātās informācijas 19 pozīcijas sniegt laikus, pirms aizņēmējs ir uzņēmies saistības saskaņā ar kredītlīgumu vai piedāvājumu. Šajā sarakstā ietverta informācija par aizņēmēja situāciju, ja viņš nokavē vai neizpilda parāda atmaksas saistības [30]. Vairums aizņēmēju, noslēdzot kredītlīgumu, nedomā nepildīt saistības, un ir zināms, ka ne visi aizņēmēji pārbauda vai iespējami pilnīgi izvērtē saistību neizpildes sekas, kas norādītas informācijā pirms līguma noslēgšanas. *Inko* līguma paraugā norādītās trīs dienas nav pietiekams laiks, lai dotu iespēju aizņēmējam izvērtēt savu situāciju. Ja aizņēmējs saskaras ar iespēju atmaksāt nesamaksāto parādu pilnā apmērā vai noformēt līgumu par samaksu pa daļām, maz ticams, ka viņam ir patiesa izvēle. Ja

25 — Skat. arī tālāk 54. punktu.

26 — Skat. arī preambulas 16. un 17. apsvērumu.

27 — Skat. iepriekš 6. punktu.

28 — Skat. iepriekš 14. un 15. punktu. Līguma par samaksu pa daļām paraugu *Inko* iesniedza pamatlietā. Saskaņā ar līgumu par samaksu pa daļām aizņēmējs piekrīt, ka gadījumā, ja viņš nesamaksā kādu daļu, *Inko* būs tiesības vērsties pie viņa darba devēja, lai saņemtu samaksu tieši no viņa darba samaksas. Aizņēmējs ir aicināts arī piekrist veikt atmaksu *Inko* ar tiešā debeta maksājumiem.

29 — Direktīvas 2008/48 preambulas 7. un 8. apsvērums.

30 — Direktīvas 2008/48 5. panta 1. punktā minētie obligātās pirms līguma noslēgšanas sniedzamās informācijas elementi tostarp ir: procenti maksājumu kavējumu gadījumā, procedūra to koriģēšanai, kā arī maksa par saistību nepildīšanu (5. panta 1. punkta l) apakšpunkts) un brīdinājums par neizdarītu maksājumu sekām (5. panta 1. punkta m) apakšpunkts).

viņš varētu viegli atmaksāt nesamaksāto summu (lētāks variants, jo tiktu samazināta viņa atbildība par papildu izmaksām), tad viņš droši vien pildītu savas saistības. Trīs dienas ir arī nepietiekams laiks, lai aizņēmējs salīdzinātu izmaksas, kādas rastos, piekrītot līgumam par samaksu pa daļām, ar citu aizdevēju piedāvātajiem alternatīvajiem risinājumiem.

29. Tādēļ man šķiet, ka mērķim nodrošināt augsta līmeņa patērētāju aizsardzību vairāk atbilst tas, ka kredīta starpniekam ir pienākums sniegt 5. panta 1. punktā minēto informāciju, un jo īpaši, ja šādu informāciju nav sniedzis aizdevējs. Pretējā gadījumā aizņēmējam tiek liegta tieši tā aizsardzība, kādu ir paredzēts nodrošināt ar Direktīvu 2008/48[31]. Šī informācija būtu jāsniedz aizņēmējam laikus, pirms līgums par samaksu pa daļām kļūst saistošs, lai ievērotu Regulas 5. panta 1. punktā noteikto pienākumu[32]. Tas tāpēc, ka parāda piedzinējs ir persona, kura: i) aizņēmējam iesniedz vai piedāvā līgumu par samaksu pa daļām, vai ii) veic sagatavošanās darbus attiecībā uz šādu līgumu, vai iii) aizdevēju vārdā noslēdz līgumu par samaksu pa daļām 3. panta f) punkta izpratnē. Lai izpildītu šo pienākumu, acīmredzami nepieciešams termiņš, kas ilgāks par *Inko* piedāvātajām trim dienām. Saskaņā ar 5. panta 1. punktu "kreditors un attiecīgi kredīta starpnieks" ir personas, kurām noteikts pienākums sniegt informāciju pirms līguma noslēgšanas. Tādējādi teorētiski šo informāciju varētu sniegt aizdevējs, pirms aizņēmējs piekrīt līgumam par samaksu pa daļām. Tomēr nekas neliecina, ka aizdevēji faktiski sniedz šādu informāciju pirms līguma noslēgšanas. (Pat tad, ja viņi to darītu, tas nemainītu principiālo argumentu, ka uz kredīta starpniekiem attiecas tās pašas saistības.)

30. Šāda interpretācija ir apstiprināta 5. panta 6. punktā, kurā dalībvalstīm prasīts nodrošināt, ka aizdevēji un kredīta starpnieki sniedz atbilstīgus izskaidrojumus aizņēmējiem, lai aizņēmēji pirms līguma noslēgšanas varētu izvērtēt faktorus, piemēram, maksājumu saistību nepildīšanas sekas. Tas saskan arī ar mērķi veicināt atbildīgu praksi visos kredīta attiecību posmos[33].

31. Tāpat tas ir saderīgi ar mērķi radīt īstu iekšējo tirgu, jo kredīta starpnieka jēdzienam vajadzētu būt tādai pašai nozīmei visās dalībvalstīs. Tādējādi pienākums sniegt informāciju pirms līguma noslēgšanas būtu jāpiemēro visiem tiem, kuri sniedz parādu piedziņas pakalpojumus, piemēram, *Inko* piedāvātos.

32. *Inko* paskaidro, ka kredīta starpnieks saved kopā aizdevējus un aizņēmējus. Tā apgalvo, ka parādu piedzinēji nevar būt kredīta starpnieki, to darbība ir saistīta ar kredītlīgumu, kas pastāv, pirms parādu piedzinējs iesaka vienošanās procedūru aizņēmējam. Tādēļ Direktīvas 2008/48 21. pantā (ar nosaukumu "Daži kredīta starpnieku pienākumi pret patērētājiem") noteiktās saistības nevar attiekties uz parādu piedziņas aģentūru. *Inko* piebilst, ka kredīta starpnieka definīcija Direktīvas 2014/17 4. panta 5. punktā ir līdzīga tai, kas noteikta Direktīvā 2008/48, un šie divi noteikumi būtu jāinterpretē saskanīgi. No Direktīvas 2014/17 konteksta ir skaidrs, ka uz parādu piedziņas aģentūru darbībām neattiecas noteikumi, ar kuriem minētajā direktīvā regulēta kredīta starpnieku darbība. Visbeidzot *Inko* apgalvo, ka 3. panta f) punkta piemērošanas joma būtu pārāk plaša, ja tā tiktu interpretēta tādējādi, ka tā attiecas uz parādu piedzinējiem. Ar to tad tiktu aptvertas profesionālās darbības, kuras nekad nebija domātas regulēt ar Direktīvu 2008/48, jo īpaši advokātu darbības, kuriem Austrijā ir atļauts darboties kā parādu piedziņas aģentiem.

31 — Skat., piemēram, vispārējos mērķus 7.–9. apsvērumā.

32 — Skat. preambulas 18. un 19. apsvērumu.

33 — Skat. preambulas 26. apsvērumu.

33. Man šķiet, ka "kredīta starpnieks" ir vispārīgs termins, kas aptver vairākus darbības veidus [34]. Šo terminu dažādas dalībvalstīs definē dažādos veidos un piemēro dažāda veida uzņēmējdarbībai [35]. Tā ir taisnība, ka parādu piedziņa nav darbība, kas saistīta ar tradicionālāka veida kredīta starpniekiem (piemēram, patēriņa kredīta brokeris). Tomēr šādi brokeri ir tikai viens no Direktīvas 2008/48 21. pantā minēto kredīta starpnieku veidiem. Saskaņā ar šo tiesību normu kredīta starpniekam ir jānorāda, vai viņš strādā tikai ar vienu vai vairākiem aizdevējiem vai arī viņš strādā patstāvīgi, jādara zināma maksa (ja tāda ir) par viņa pakalpojumiem un jāinformē aizdevējs par šo maksu, lai aprēķinātu maksājamo gada procentu likmi (turpmāk tekstā – "GPL"). Loģiski, ka šie pienākumi tāpat ir piemērojami parādu piedzinējiem, kad tie piedāvā līgumus par samaksu pa daļām, jo šie parādu piedzinēji strādā klientu labā un iekasē maksu par pakalpojumiem [36].

34. Ar Direktīvu 2014/17 ieviests vienots noregulējums līgumiem, kas attiecas uz patēriņa kredītu, kuri nodrošināti ar hipotēku vai citādi saistīti ar dzīvokļa īpašumu. Tajā ietverts īpašs režīms kredīta starpniekiem šajā kontekstā [37]. Lai gan ir "kredīta starpnieka" definīciju līdzība Direktīvas 2014/17 4. panta 5. punktā un Direktīvas 2008/48 3. panta f) punktā, no tā neizriet, ka pirmā ierobežo pēdējās no minētajām darbības jomu. Direktīva 2008/48 neattiecas uz kredītlīgumiem, kuri nodrošināti ar hipotēku vai kuru mērķis ir iegūt vai saglabāt īpašumtiesības (2. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts). Manuprāt, tas, vai parādu piedziņas aģentūra ir spējīga ievērot saistības, piemēram, Direktīvas 2014/17 11. nodaļā, nav būtiski, lai noteiktu Direktīvas 2008/48 3. panta f) punkta nozīmi. *Inko* uzskatīja, ka plaša interpretācija nozīmētu, ka uz advokātiem, kuri nesniedz parādu piedziņas pakalpojumus, tik un tā attiektos Direktīva 2008/48. Tomēr atbilde ir vienkārša: kad advokāti piedāvā juridiskās konsultācijas, tie nepilda Direktīvas 3. panta f) punkta i)–iii) daļā uzskaitītās funkcijas [38].

35. Visbeidzot, Lietuvas valdība (kura piedāvā atbildi tikai uz pirmo jautājumu) uzskata, ka 3. panta f) punkta izpratnē kredīta starpnieku darbībām jānotiek pirms kredītlīguma noslēgšanas. Nesamaksāto parādu pārvaldība nav saistīta ar sākotnējā līguma priekšlikumu vai sagatavošanu.

36. Nepiekrītu šim viedoklim. Pirmkārt, 3. panta f) punktā nav norādīts, ka kredīta starpnieku darbībām jānotiek pirms kredītlīguma noslēgšanas. Direktīvas 2008/48 tekstam un mērķiem vairāk atbilstoši ir šādā veidā neierobežot jēdzienu "kredīta starpnieks". Drīzāk pienākums sniegt informāciju attiecas uz visu līguma darbības laiku, jo īpaši, ja aizņēmējam ir piedāvāta finanšu procedūra, kas atbilst kredītlīguma definīcijai Direktīvas 2008/48 3. panta c) apakšpunktā [39]. Otrkārt, attiecīgais līgums šeit nav sākotnējais līgums starp aizdevēju un aizņēmēju. Atskaites punkts ir līgums par samaksu pa daļām, ko sagatavo parādu piedzinējs [40]. Tā kā nekas neliecina par to, vai sākotnējie līgumi atbilst Direktīvas 2008/48 darbības jomai, nevar pieņemt, ka aizņēmēji saņem informāciju pirms līguma noslēgšanas, pirms šie līgumi kļūst saistoši. Ja tādas struktūras kā *Inko* nav 3. panta f) punktā noteiktie kredīta starpnieki, nav arī pienākuma sniegt informāciju brīdī, pirms līgums par samaksu pa daļām kļūst saistošs. Tādējādi aizņēmēji negūtu labumu no Direktīvā 2008/48 sniegtās aizsardzības, jo

34 — Skat. priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu attiecībā uz patēriņa kredītu COM(2002) 443, galīgā redakcija (OV 2002, C 331 E, 200. lpp.) (turpmāk tekstā – "sākotnējais priekšlikums"). Jēdziens "kredīta starpnieks" šeit ir raksturots kā: "vispārējs jēdziens, kas varētu attiekties uz vairākiem darbības veidiem un vairāku kategoriju starpniekiem" (8. lpp.).

35 — Skat. Iekšējā tirgus un pakalpojumu ģenerāldirektorāta uzdevumā sagatavotu dokumentu 'Study on Credit Intermediaries in the Internal Market' ["Pētījums par kredīta starpniekiem iekšējā tirgū"], 2009. gada 15. janvāris, 3.20.–3.23. punkts.

36 — Skat. attiecīgi 21. panta a) un b) apakšpunktu. Direktīvas 2008/48 GPL 3. panta i) punktā tiek definēta kā kredīta kopējās izmaksas.

37 — Skat. jo īpaši Direktīvas 2014/17 11. nodaļas 29.–34. pantu.

38 — Skat. arī sākotnējā priekšlikuma 9. lpp., kurā paredzēts: "Principā, uz advokātiem un notāriem tas neattiecas, pat ja patērētājs vēršas pie tiem pēc padoma par kredītlīguma saturu vai ja tie sniedz palīdzību, lai izstrādātu vienošanos vai to apliecinātu, kamēr to loma ir ierobežota ar juridisku konsultāciju sniegšanu un tie nenosūta savus klientus pie konkrētiem kreditoriem."

39 — Skat. preambulas 24. apsvērumu.

40 — Skat. iepriekš 21. punktu.

informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas, tie nesaņemtu nevienā šī procesa posmā, jo īpaši, slēdzot kredītlīgumu par atliktajiem maksājumiem. Katrā ziņā no iesniedzējtiesas paskaidrojumiem nolēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu šķiet, ka *Inko* darbības sākas, pirms aizņēmējs noslēdzis šos līgumus [41].

37. Tāpēc secinu, ka parādu piedziņas aģentūra, kas patērētājiem kreditora vārdā piedāvā līgumus par samaksu pa daļām, lai par maksu atgūtu nesamaksātos parādus, ir kredīta starpnieki Direktīvas 2008/48 3. panta f) punkta izpratnē.

Otrais jautājums

38. Ja aizņēmējs noslēdz līgumu par samaksu pa daļām un apņemas samaksāt nesamaksāto parādu kopā ar izmaksām un nokavējuma procentiem, kas izriet no viņa nesamaksāšanas saskaņā ar sākotnējo līgumu (vai attiecīgās valsts tiesību normām), vai šāda vienošanās ir ārpus Direktīvas 2008/48 darbības jomas, jo tas ir kredītlīgums, kas ir saistīts ar "esoša parāda maksājumu atlikšanu bez maksas" 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta izpratnē?

39. Vācijas valdība paskaidro, ka procedūru, saskaņā ar kuru aizņēmējs samaksā maksu, nevar uzskatīt par bezmaksas Direktīvas 2008/48 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta izpratnē, pat ja piedziņas izmaksas saskaņā ar līgumu par samaksu pa daļām nav lielākas kā sākotnējā līgumā. Sākotnējā līgumā noteiktās izmaksas ir maksa 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta izpratnē. Francijas valdība (kura atbild tikai uz otro jautājumu) uzskata, ka līgumi par samaksu pa daļām rada papildu izdevumus aizņēmējiem, ja: i) saskaņā ar šādu līgumu aizņēmējs maksā vairāk, nekā tam būtu jāmaksā, ja samaksa būtu organizēta citiem līdzekļiem, un ii) parādu piedzinēja izmaksas tieši vai netieši sedz aizņēmējs. Komisija paskaidro, ka ir jānosaka, vai aizņēmējam jāmaksā lielāka maksa saskaņā ar līgumu par samaksu pa daļām, nekā tas būtu maksājis, ja šāda līguma nebūtu.

40. Kas ir domāts ar vārdiem "bez maksas" Direktīvas 2008/48 2. panta 2. punkta j) apakšpunktā? Vai *Inko* procedūra atbilst šim noteikumam?

41. Direktīvas 2008/48 2. panta 2. punkta j) apakšpunktā nav definēts izteiciens "bez maksas". Šķiet, tas ir saskaņots ar likumdošanas sistēmu, kas būtu jāinterpretē atbilstoši izteicienam "nav paredzēti ne procenti, ne citas maksas [..]" 2. panta 2. punkta f) apakšpunktā [42]. Vārds "maksa" arī ir jāinterpretē saskaņā ar 3. panta g) punkta definīciju "kredīta kopējās izmaksas patērētājam". Šī definīcija ir plaša, jo ar to aptvertas "visas izmaksas, tostarp procenti, komisijas nauda, nodokļi un jebkādi citi maksājumi, kas patērētājam jāmaksā saistībā ar kredītlīgumu un kas ir kreditoram zināmi". Tā ir pietiekami plaša, lai iekļautu piedziņas izmaksas, kas radušās, kad aizņēmējs nepilda saistības saskaņā ar sākotnējo līgumu, neatkarīgi no tā, vai šīs izmaksas nosaka pats aizdevējs vai parādu piedzinējs, kurš rīkojas tā vārdā.

42. Direktīvas 2008/48 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta mērķis ir šīs direktīvas piemērošanas jomu neattiecināt uz kredītlīgumiem, ja aizņēmējam netiek noteiktas papildu izmaksas par nodrošināto kredītlīniju. Vārdi "bez maksas" ir jāinterpretē, ņemot vērā to ierasto nozīmi un tiesiskā regulējuma, kura daļu tie veido, īstenojamos mērķus [43]. Tāpēc, manuprāt, jautājums ir par to, vai attiecīgie līgumi par samaksu pa daļām aizņēmējam ir bez maksas. Vienkārši sakot: vai šādas procedūras ir bezmaksas?

41 — Skat. iepriekš 15. punktu.

42 — Direktīvas 2008/48 preambulas 13. apsvērumā norādīts, ka šo direktīvu nevajadzētu attiecināt uz vairāku veidu kredītlīgumiem, kuru noteikumi paredz, ka aizņēmējs par tiem maksā tikai nebūtisku maksu vai tie ir bez maksas. Sākotnējā priekšlikumā bija ietverti atbrīvojumi attiecībā uz līgumiem par atliktajiem maksājumiem vai līdzīgu finanšu vienošanos, iespējams, izmantojot maksājumu vai debeta kartes, ja šādi darījumi ir bez maksas un pabeigti trīs mēnešu laikā. Tajā nebija nekā līdzvērtīga 2. panta 2. punkta j) apakšpunktam, ar ko tika papildināts grozītais priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par patēriņa kredītlīgumiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EK (COM(2005) 483, galīgā redakcija).

43 — Skat. 2012. gada 5. jūlija spriedumu *Content Services*, C-49/11, EU:C:2012:419, 32. punkts.

43. Piedziņas izmaksas saistību nepildīšanas gadījumā būtu jānosaka sākotnējā kredītlīgumā [44]. Nav nekas neparasts, ja aizdevēji deleģē piedziņas procesu trešajai personai, jo tas ir efektīvāk, nekā pašiem piedzīt nesamaksātos parādus. Tā kā pastāv piedziņas izmaksas, par ko ir atbildīgs saistības nepildošais aizņēmējs saskaņā ar sākotnējo līgumu, šo procesu nevar raksturot tā, ka tas aizņēmējiem ir bez maksas. *Inko* nenoliedz, ka par saviem pakalpojumiem tā iekasē maksu. Tādēļ arī šos pakalpojumus nevar raksturot tā, ka tie ir pieejami bez maksas. Pirmais jautājums ir par to, vai *Inko* ar aizņēmējiem aizdevēju vārdā sagatavoto procedūru rezultātā aizņēmējam rodas izmaksas Direktīvas 2008/48 3. panta g) punkta izpratnē. No valsts tiesas lietā esošā atmaksas līguma parauga izriet, ka aizņēmējs patiešām sedz piedziņas izmaksas [45].

44. Var redzēt, ka šajā veidlapas paraugā paredzēta informācija, tajā skaitā: i) aizdevēja prasība un izmaksas (EUR 98,75); ii) maksa, ko *Inko* iekasē, kad tā piekrīt darboties aizdevēja vārdā, kas ietver: EUR 15,65 (apstrādes maksa); EUR 14,28 (par pirmo atgādinājumu); EUR 9,36 (dokumentācijas maksa) – starpsumma: EUR 39,29. un iii) jaunā parāda summa EUR 138,04 (iegūta, saskaitot EUR 39,29 un EUR 98,75). Turklāt ir papildu maksas: procenti – EUR 0 [46]; ikmēneša lietvedības izmaksas (EUR 3,12 mēnesī), EUR 15,96 par atgādinājumu un EUR 45 iekasēšanas izmaksas – kopā EUR 64,08 [47].

45. Inko nepiedāvā procedūru, kas ir bez maksas. Rodas finansiālas sekas, saistībā ar kurām kredītņēmējiem ir jābūt iespējai izdarīt apzinātu izvēli.

46. Vai 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta izpratnē nozīme ir tam, vai aizņēmējs maksā līguma par samaksu pa daļām izmaksas aizdevējam, kurš tad maksā piedziņas aģentam, vai arī aizņēmējs maksā piedziņas aģentam tieši?

47. Manuprāt, tam nav nozīmes.

48. Šķiet, ka no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu un no informācijas valsts lietā ir skaidrs, ka pamatlietā aizņēmējs par šo maksājumu faktiski ir atbildīgs saskaņā ar sākotnējo kredītlīgumu (vismaz netieši) [48].

49. Vai attiecīgajām izmaksām jābūt lielākām, nekā būtu jāmaksā saskaņā ar sākotnējo kredītlīgumu, ja aizņēmējs nepilda saistības, lai uz šo procedūru neattiektos 2. panta 2. punkta j) apakšpunkts [49]?

50. Manuprāt, atbilde uz šo jautājumu ir noliedzoša.

51. Šāds nosacījums, kas nav daļa no 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta faktiskā formulējuma, šķiet, neatbilst Direktīvas 2008/48 patērētāju aizsardzības mērķim. Visā šajā direktīvā izmantotā reglamentējošā metode ir tāda, ka pareizi un pilnībā informēts patērētājs var labāk uzņemties atbildību par savu aizņēmuma vienošanos [50].

52. Iesniedzējtiesa vaicā, vai 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta interpretācija ietekmē Direktīvas 2008/48 2. panta 6. punkta darbību.

44 — Skat., piemēram, Direktīvas 2008/48 5. panta 1. punkta l) apakšpunktu.

45 — Skat. iepriekš 16. un 27. punktu.

46 — Nepārprotami, ka šis skaitlis var pieaugt attiecību gaitā.

47 — Jāatgādina, ka maksas var palielināties. Šī situācija atkarīga no izsniegto atgādinājumu skaita. Īsumā – pirmā maksājumu komplekta summa ir aptuveni 40 % no aizdevēja prasījumiem. Veidlapas paraugā, saskaņā ar kuru aizdevēja prasījums un izmaksas ir EUR 98,75, papildu maksas ir aptuveni 65 % no aizdevēja prasījumiem. Norādītie skaitļi ir uzskatāmi par piemēru. Saikne starp *Inko* maksām un nesamaksātā parāda summu, protams, ir atkarīga no šī parāda apmēra katrā konkrētā gadījumā.

48 — Skat. iepriekš 44. punktu.

49 — Skat. iepriekš 17. punktu.

50 — Skat. 24. un 26. apsvērumu. Skat. arī 2014. gada 18. decembra spriedumu *CA Consumer Finance*, C-449/13, EU:C:2014:2464, 21. punkts.

53. Manuprāt, tā neietekmē. Ar šiem diviem noteikumiem ir noteikti atšķirīgi režīmi. 2. panta 2. punkta j) apakšpunkts nav diskrecionārs, ar to no Direktīvas 2008/48 piemērošanas jomas izslēgti kredītlīgumi, kuros aizņēmēji saņem kredītu bez maksas.

54. Turpretī dalībvalstis var izvēlēties, vai piemērot vieglāku regulatīvo režīmu, kas ieviests ar 2. panta 6. punktu [51]. Saskaņā ar šo normu tās var pieņemt lēmumu, ka tikai daži Direktīvas 2008/48 panti piemērojami kredītlīgumiem, kas paredz aizdevējiem un aizņēmējiem panākt vienošanos par atlikto maksājumu vai atmaksas metožu procedūru [52], ja kredītņēmējs jau nepilda saistības saskaņā ar sākotnējo kredītlīgumu un ja šāda procedūra, iespējams, novērš tiesvedību par saistību nepildīšanu un aizņēmējs tādā veidā netiek pakļauts neizdevīgākiem nosacījumiem kā sākotnējā kredītlīgumā. 6. pantā (kas piemērojams tostarp kredītlīgumam vai piedāvājumam attiecībā uz kredītlīgumu, kā noteikts jo īpaši 2. panta 6. punktā) noteikts saraksts ar obligātajiem elementiem, kurus kreditoram un attiecīgā gadījumā kredīta starpniekam laikus jāsniedz patērētājam, pirms tie šim patērētājam kļūst saistoši. Tomēr, tā kā Austrija ir izvēlējusies neizmantot Direktīvas 2. panta 6. punktā sniegto iespēju, 5. pants vēl arvien ir piemērojams strīdam pamatlietā [53].

55. Tādēļ secinu, ka, ja sākotnējā kredītlīgumā ir noteikts, ka aizņēmējs saistību neizpildes gadījumos ir atbildīgs par piedziņas izmaksu samaksāšanu un aizņēmējs pēc tam ar aizdevēju noslēdz līgumu par samaksu pa daļām saskaņā ar vienošanās procedūru, ko organizējis parādu piedzinējs, tad šāda vienošanās nav uzskatāma par kredītlīgumu, kas attiecas uz esoša parāda maksājumu atlikšanu bez maksas Direktīvas 2008/48 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta izpratnē, pat ja aizņēmējs jau ir atbildīgs par piedziņas izmaksu samaksu, kas noteiktas sākotnējā kredītlīgumā, vai tam citādi ir jāsedz šīs izmaksas saskaņā ar valsts tiesībām.

Secinājumi

56. Ņemot vērā visus iepriekšējos apsvērumus, uzskatu, ka Tiesai uz *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) uzdotajiem jautājumiem jāatbild šādi:

— Parādu piedziņas aģentūra, kas kreditoru vārdā piedāvā patērētājiem slēgt līgumu par samaksu pa daļām, lai par maksu atgūtu nesamaksātos parādus, ir kredīta starpnieks Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 23. aprīļa Direktīvas 2008/48/EK par patēriņa kredītlīgumiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 87/102/EEK 3. panta f) punkta izpratnē.

— Ja sākotnējā kredītlīgumā ir noteikts, ka aizņēmējs saistību neizpildīšanas gadījumos ir atbildīgs par piedziņas izmaksu samaksāšanu un aizņēmējs pēc tam ar aizdevēju noslēdz līgumu par samaksu pa daļām saskaņā ar vienošanās procedūru, ko organizējis parādu piedzinējs, tad šāda vienošanās nav uzskatāma par kredītlīgumu, kas attiecas uz esoša parāda maksājumu atlikšanu bez maksas Direktīvas 2008/48 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta izpratnē, pat ja aizņēmējs jau ir atbildīgs par piedziņas izmaksu samaksu, kas noteiktas sākotnējā kredītlīgumā, vai tam citādi ir jāsedz šīs izmaksas saskaņā ar valsts tiesībām.

51 — Direktīvas 2008/48 2. panta 6. punkts tika ieviests, kad Direktīva tika apspriesta Padomē; skat. Komisijas 2007. gada 21. septembra paziņojuma Eiropas Parlamentam saskaņā ar EK līguma 251. panta 2. punkta otro daļu par kopējo nostāju, kuru pieņēmusi Padome, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu par patēriņa kredītlīgumiem (COM(2007) 546 galīgā redakcija) 3. lpp.

52 — Skat. iepriekš 5. punktu.

53 — Skat. iepriekš 22. punktu.